

Asia: VN/19122/2023

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta laiksi Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausuntokysymykset

Finanssivalvonnasta annettua lakia koskevat näkemykset

Sisältyvät lausuntoomme kohdassa Muut mahdolliset huomiot hallituksen esityksestä.

Muita lakiehdotuksia koskevat näkemykset

Sisältyvät lausuntoomme kohdassa Muut mahdolliset huomiot hallituksen esityksestä.

Kansallisen liikkumavaran käyttämistä ja vaihtoehtoisia toteuttamistapoja koskevat huomiot

Sisältyvät lausuntoomme kohdassa Muut mahdolliset huomiot hallituksen esityksestä.

Muut mahdolliset huomiot hallituksen esityksestä

Finanssiala ry:n lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Finanssiala ry:n (FA) lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE-luonnos).

1 Rahoitusmarkkinoiden häiriötön toiminta on EU:n jäsenvaltioille, niiden kansalaisille ja yrityksille sekä yhteisten sisämarkkinoiden toiminnalle ensiarvoisen tärkeää, ja FA pitää hyvänä, että sen varmistamiseen tähtäävä sääntely on koottu yhteiseen EU-tason sääntelykehykseen.

2 FA pitää välttämättömänä, että DORA-asetusta täytäntöönpantaessa ja sen jälkeenkin pidätetään kansallisista sääntelytoimista, jotka menevät harmonisoitua EU-sääntelyä pidemmälle. FA pitää myös tarpeellisena, ettei EU:n tai kansallisella sääntelyllä haitata finanssiyritysten mahdollisuuksia huolehtia riskiperusteisesti kyberturvallisuudestaan ja häiriönsietokyvystään taikka aiheuteta niille hallinnollisia ja taloudellisia kustannuksia, jotka ovat suhteettomia todennettavissa oleviin hyötyihin nähden. Kansallisesta lisäsääntelystä pidättäytyminen on tärkeää paitsi rajat yli toimiville finanssiyrityksille ja myös sen varmistamiseksi, että DORA-asetukseen liittyvät

säätelystandardit voidaan panna täytäntöön ilman kansalliseen säätelyyn liittyvien normikollisoiden vaaraa.

3 DORA-asetus liittyy läheisesti CER- ja NIS2-direktiiveihin sekä valmisteilla oleviin valmiuslain ja huoltovarmuuslainsäädännön uudistuksiin. FA pitää välttämättömänä, ettei EU-lainsäädäntöä toimeenpantaessa tai kansallista lainsäädäntöä säädettäessä luoda rakenteita tai veloitteita, jotka ovat päällekkäisiä tai ristiriidassa finanssiyrityksiin sovellettavien EU:n tai kansallisten säädösvaatimusten kanssa. FA pitää myös tärkeänä, että eri säätelykehyksiin liittyvät viranomaisvastuut määritellään selkeästi ja johdonmukaisesti.

4 HE-luonnokseen sisältyviä vaikutustenarviointeja FA pitää ylioptimistisina. Finanssiyritysten osalta DORA-asetukseen ja -säätelystandardeihin sekä niiden kansalliseen täytäntöönpanoon liittyvät hallinnolliset ja taloudelliset kustannukset tulevat määräytymään pitkälti sen mukaan, missä määrin yritykset voivat säädösvaatimukseen vastatessaan hyödyntää riskiperusteista arviointia ja olemassa olevia ratkaisujaan. Jos tämä ei ole mahdollista, kustannukset voivat nousta HE-luonnoksessa arvioitua selvästi korkeammiksi.

5 HE-luonnoksen arvio siitä, että Finanssivalvonta voisi hoitaa sille esitetyt valvonta-, tietojenvaihto- ja muut viranomaistehtävät nykyisten resurssiensa puitteissa, on FA:n käsityksen mukaan epärealistinen. DORA-asetuksen asianmukainen toimeenpano edellyttää paitsi tehokasta valvontaa, myös aktiivista ja ennakoivaa vuoropuhelua valvottavien kanssa. FA pitää tärkeänä, että jatkovalmistelun yhteydessä Finanssivalvonnan resurssitarve arvioidaan realistisesti ja sille osoitetaan riittävät resurssit tehtäviensä hoitamista varten.

6 HE-luonnoksen hallinnollisten seuraamusten määrää ja määräämisperusteita koskevien säännöselohdotusten osalta tulee jatkovalmistelussa varmistaa, että ne täyttävät täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden vaatimukset ja etteivät ne ole ristiriidassa kaksoisrangaistavuuden kiellon kanssa.

7 Uhkaperusteisten tunkeutumistestausten osalta FA pitää tärkeänä, ettei ehdotettu säätely johda siihen, että Suomen Pankin TIBER-FI-toimintamallin sijaan tai rinnalle rakennetaan kokonaan uusi testausmalli, vaan testausveloitteet tulisi jatkossakin voida täyttää TIBER-FI-mallin avulla ja sitä kehittämällä.

8 Tietojenvaihdon osalta FA pitää ensiarvoisen tärkeänä, etteivät Finanssivalvonnalle ehdotetut uudet toimivaltuudet haittaa finanssialan yritysten ja Kyberturvallisuuskeskuksen hyvin toimivaa ja keskinäiselle luottamukselle rakentuvaa yhteistyötä. FA pitää myös tarpeellisena, että jatkovalmistelun yhteydessä varmistetaan, että HE-luonnoksessa ehdotetut tietojenluovutusta ja vaihtoa koskevat säännökset täyttävät muun muassa henkilötietojen käsittelyä sekä pankki- ja vakuutuslainsäädäntöä koskevat reunaehdot.

9 FA tukee vahvasti sitä, että DORA-, NIS2- ja CER-poikkeamailmoituksille rakennettaisiin yhteinen sähköinen ilmoituskanava. Tällainen kanava helpottaisi, nopeuttaisi ja yhdenmukaistaisi poikkeamien raportointia sekä alentaisi tuntuvasti raportoinnista aiheutuvia kustannuksia ja hallinnollista taakkaa. Jos tällainen kanava rakennetaan, FA pitää järkevänä, että poikkeamat voitaisiin ilmoittaa kotimaisten kielten ohella myös englanniksi.

10 DORA-asetukseen ja HE-luonnokseen sisältyy finanssialan yrityksille useita erilaisia raportointivelvoitteita. FA pitää tärkeänä, että näiden vastapainona säädettäisiin myös Finanssivalvonnan tai muiden toimivaltaisten viranomaisten velvollisuudesta antaa tietoja raportoineille tahoille palautetta kuten tilasto- ja muita yhteenvetoja ja tilanneraportteja. Finanssiyrityksen näkökulmasta tiedot ja raportit, jotka lähetetään ja sen jälkeen katoavat kuin

mustaan aukkoon, ovat pelkkä hallinnollinen taakka, joka ei millään tavoin edistä oman toiminnan kehittämistä.

FINANSSIALA RY

Taina Ahvenjärvi

Linna Mika
Finanssiala ry